

Vergaderjaar 2024–2025

29 389

Vergrijzing en het integrale ouderenbeleid

C/ Nr. 155

Ontvangen ter Griffie op 26 juni 2025.

Het besluit tot het doen van een aanwijzing kan niet eerder worden genomen dan op 26 juli 2025.

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 juni 2025

Tijdens de procedurevergadering van de vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 18 juni 2025 is gevraagd om een door mijn ambtsvoorganger op 3 juni 2025 gestuurde voorhangbrief¹ te splitsen in een voorhangbrief tariefmaatregel samenhangend met het hoofdlijnenakkoord ouderenzorg (HLO) en (vervolg) tariefmaatregel meerjarig contracteren voor de sectoren gehandicaptenzorg en langdurige ggz. Uw verzoek is inmiddels ook schriftelijk ingediend met kenmerk (2025Z12675). Hierbij voldoe ik aan uw verzoek. Deze brief betreft de aanwijzing voor de sector ouderenzorg die samenhangt met het HLO en een wijziging die aansluit bij de tariefmaatregel meerjarig contracteren.

In het HLO zijn belangrijke afspraken gemaakt met de sector over de toekomst van de ouderenzorg op (middel)lange en korte termijn. Het onderhandelaarsakkoord HLO bevat ook financiële afspraken. In deze brief informeer ik u, conform artikel 8 van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg), over de zakelijke inhoud van de aanwijzing die ik voornemens ben te geven aan de NZa in verband met de verzachting van de tariefmaatregelen voor de ouderenzorg. Daarnaast leidt dit tot een wijziging van een reeds geldende aanwijzing van mijn ambtsvoorganger.² Met het oog op een ordentelijke voorbereiding van de zorginkoop 2026 en tijdige vaststelling en publicatie van de beleidsregelwaarden (in het vervolg van deze brief wordt gesproken over tarieven) door de NZa heeft mijn ambtsvoorganger uw Kamer geïnformeerd over het bereiken van het onderhandelingsakkoord HLO. De betrokken partijen zijn inmiddels het onderhandelaarsakkoord (inclusief het financiële hoofdstuk) bij hun achterban aan het consulteren en kan op steun rekenen van de betrokken

¹ Kamerstuk 29 389, nr. 153 Voorhangprocedures tariefmaatregel samenhangend met hoofdlijnenakkoord ouderenzorg en (vervolg) tariefmaatregel meerjarig contracteren sector gehandicaptenzorg en langdurige ggz

² Zie Aanwijzing van de Minister voor Langdurige Zorg en Sport (LZS) van 14 juni 2023 (Stcrt. 2023, nr. 17290) om tariefmaatregel(en) structureel in de tarieven te verwerken.

partijen. Voor een aantal partijen (VNG, SWN en V&VN) geldt dat ze formele ondertekening van de afspraken in het HLO hebben gekoppeld aan de afspraken in het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA).

Gegeven dat de tarieven tijdig vastgesteld moeten zijn voor de zorginkoop en de voorhangbrief op inhoud niet is gewijzigd ten opzichte van de brief die uw Kamer op 3 juni 2025 heeft ontvangen, eindigt de voorhangtermijn op 2 juli 2025. Het is derhalve van belang dat uw Kamercommissie op 2 juli uitspraak doet over de maatregel en een besluit te nemen over het al dan niet controversieel verklaren van deze voorhangbrief. De voorhangbrief van 3 juni jl. is ook aan de Eerste Kamer verzonden. Daarom stuur ik deze brief eveneens in afschrift aan de Eerste Kamer.

1. Voorgenomen aanwijzing in verband met financiële afspraken HLO

In het HLO is afgesproken om de tariefmaatregelen voor de Wlz-ouderenzorg zoals deze volgen uit (het basispad van) het Hoofdlijnenakkoord «Hoop, lef en trots»³ van 16 mei 2024, te verzachten. De verzachting bedraagt € 242 miljoen in 2026 oplopend tot € 264 miljoen in 2030 en € 250 miljoen structureel vanaf 2031. Hiermee resulteert een aangepaste tariefmaatregel die oploopt van € 260 miljoen in 2026 tot € 400 miljoen in 2030 en € 414 miljoen structureel vanaf 2031. Tabel 1 brengt dit in beeld. De financiële afspraken uit het HLO worden verwerkt in de ontwerpbegroting 2026.

Tabel 1: Tariefmaatregel Wlz-ouderenzorg na HLO (prijspeil 2025)

Bedragen x € 1 miljoen		2026	2027	2028	2029	2030	structureel
1	Tariefmaatregelen zonder HLO	- 502	- 543	- 582	- 625	- 664	- 664
2	Verzachting op grond van HLO	242	243	242	245	264	250
3	Aangepaste tariefmaatregel conform HLO	- 260	- 300	- 340	- 380	- 400	- 414

Het kabinet vindt de tariefmaatregel noodzakelijk in het licht van houdbare overheidsfinanciën en de (dreigende) tekorten op de arbeidsmarkt. De algemene financieel-economische situatie en de hoogte van de collectieve uitgaven nopen tot een beheerste kostenontwikkeling van de zorg. Naast een meer doelmatig gebruik van de beschikbare middelen moeten ook randvoorwaarden worden geschept om het arbeidsmarkt tekort te verkleinen. De betrokken partijen zijn het erover eens dat het HLO en de daarin opgenomen bijstelling van de oorspronkelijke tariefmaatregel resulteren in reële maximumtarieven. Daarmee wordt voor wat betreft de motie Dijk (SP) voor de ouderenzorg gedeeltelijk invulling gegeven aan het verzoek om de kortingen terug te draaien.

Ik ben voornemens om de NZa een aanwijzing te geven met de opdracht om de tariefmaatregel met ingang van 2026 door te voeren voor de sector ouderenzorg. De aangepaste tariefmaatregel geldt in prijspeil 2025 en betreft de maximum- en bandbreedtetarieven voor alle vastgestelde prestaties zzp en vpt V&V 1 t/m 10.⁴

³ Kamerstuk 36 471, nr. 37.

⁴ De overige prestaties vallen omwille van uitvoerbaarheid buiten de tariefmaatregel. Die worden veelal niet sectorspecifiek gedeclareerd of onderbouwd met sectorspecifieke kosten. Het gaat bijvoorbeeld om de prestaties dagbesteding, vervoer, toeslagen, crisiszorg etc. en alle prestaties voor modulaire zorg.

2. Wijzigen bestaande aanwijzing

Zoals hiervoor aangegeven leidt het HLO ook tot een wijziging van een reeds geldende aanwijzing van een van mijn ambtsvoorgangers. Met die aanwijzing is de NZa de opdracht gegeven om de maatregelen (a) doorontwikkeling kwaliteitskader verpleeghuiszorg en (b) meerjarig contracteren met budgetafspraken met ingang van 2024 structureel in de tarieven te verwerken. Voor de jaren 2024 en 2025 heeft de NZa de opdracht gekregen om hier geen uitvoering aan te geven.⁵

Op grond van het HLO ben ik voornemens om deze aanwijzing te wijzigen zodat deze niet (meer) van toepassing is voor de ouderenzorg en de Wlz-prestaties die niet specifiek zijn toe te wijzen aan sectoren (en waarmee dus niet uit te sluiten is dat ze ook betrekking hebben op de ouderenzorg)). Daarmee vervalt de korting op basis van de doorontwikkeling kwaliteitskader verpleeghuiszorg van structureel € 350 miljoen en het meerjarig contracteren voor de ouderenzorg van € 70 miljoen structureel.

3. Maatregelen en kostenonderzoeken

Gezien de noodzaak van de hiervoor beschreven maatregelen en in het licht van de financiële houdbaarheid en de toegankelijkheid van de zorg acht ik het van belang dat de NZa bij een toekomstig kostenonderzoek voor de Wlz-ouderenzorg de inhoud van de voorgenomen aanwijzing voor zover dit is aangewezen zal betrekken. Dit betekent dat ik de NZa zal opdragen de uitkomsten van een dergelijk toekomstig onderzoek te corrigeren voor deze maatregelen, indien het kostenonderzoek betrekking heeft op een jaar waarin de maatregelen hun structurele niveau nog niet hebben bereikt⁶.

4. Zakelijke inhoud aanwijzing en aanpassing bestaande aanwijzing

De hiervoor beschreven wijzigingen worden meer in detail vertaald in een aanwijzing aan de NZa. Ik zal de NZa een aanwijzing geven met de opdracht om de afgesproken tariefmaatregel op grond van het HLO met ingang van 2026 door te voeren voor de sector ouderenzorg. Dit betreft de bedragen conform regel 3 in tabel 1 van deze brief. Deze dient de NZa jaarlijks als een uniforme procentuele korting naar rato te verwerken op de loon- en materiële kostencomponenten van de betreffende tarieven. Deze worden geschoond voor de componenten voor niet beïnvloedbare factoren. Het gaat hierbij limitatief om de maximum- en bandbreedtetarieven voor alle vastgestelde prestaties zzp en vpt V&V 1 t/m 10 binnen de Wlz⁷. Dit is inclusief de prestaties voor deeltijdverblijf en de prestaties met een component voor niet beïnvloedbare factoren. De uniforme taakstellende procentuele korting berekent de NZa per tarief en bijbehorende prestatiebeschrijving voor 2026 en latere jaren over de volgende grondslag:

- alle vastgestelde prestatiebeschrijvingen voor zzp en vpt V&V 1 tot en met 10⁸ binnen de Wlz contracteerruimte 2024 (het meest recente

⁵ Stcrt. 2023, nr. 28924 en Stcrt. 2024, nr. 19985.

⁶ Indien bijvoorbeeld kostengegevens over het jaar 2026 worden gebruikt bij het vaststellen van nieuwe tarieven voor het jaar 2029 dient voor de tariefmaatregel Wlz-ouderenzorg de oploop van de korting van € 260 miljoen naar € 380 miljoen (conform tabel 1) nog te worden verwerkt. Voor eventuele tussentijdse kleine partiële aanpassingen ten behoeve van regulier onderhoud behoeft de NZa de ombuiging niet opnieuw te berekenen.

⁷ Zie voetnoot 4

⁸ De prestaties voor deeltijdverblijf, en de prestaties met een component voor niet beïnvloedbare factoren dus inbegrepen.

realisatiejaar) vermenigvuldigd met loon- en materiële kostencomponenten (geschoond voor de componenten voor niet beïnvloedbare factoren) voor de betreffende prestatiebeschrijvingen in 2024.

Daarnaast zal ik de NZa een aanwijzing geven om de eerdere aanwijzing van 14 juni 2023⁹ te wijzigen. Ik zal de NZa opdragen om artikel 3 niet toe te passen voor de ouderenzorg en de Wlz-prestaties die niet specifiek zijn toe te wijzen aan de sectoren.

Daarnaast zal ik artikel 4 van de aanwijzing van 14 juni 2023 schrappen.

5. Tot slot

Met het onderhandelingsakkoord HLO wordt een belangrijke stap gezet en worden de tariefmaatregelen in de ouderenzorg verzacht. Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben zodat u kan besluiten of deze voorhangbrief en derhalve het hoofdlijnenakkoord ouderenzorg niet controversieel worden verklaard. Indien u deze voorhangbrief niet controversieel verklaart zal ik zo snel mogelijk na het verstrijken van de voorhangtermijn de aanwijzing aan de NZa geven en van de vaststelling van de aanwijzing zal ik mededeling doen door plaatsing in de Staatscourant.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
N.J.F. Pouw-Verweij

⁹ Stcrt. 2023, nr. 17290.